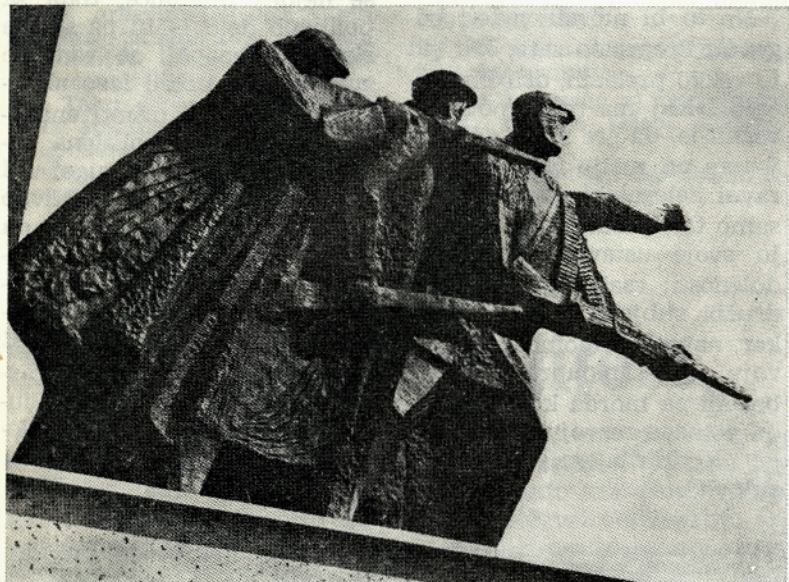

Ob dnevu republike

Zgodovinski in odločilni dogodek 29. novembra 1943 v Jajcu, ko je bilo drugo zasedanje AVNOJ, se časovno čedalje bolj oddaljuje. Zato pa v praksi vedno bolj sodoživlja-

mo rezultate tega velikega dogodka.

Sredi zaslužnjene Evrope in velikega narodnoosvobodilnega boja naših narodov proti razno barvnim sovražnikom

se je razvijala in dozorevala zamisel o ureditvi nove demokratične države federativne skupnosti vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Letos, ko poteče 34 let od tega zgodovinskega dogodka in ko dan republike proslavljamo v znamenju Titovih in partijskih jubilejev, se lahko s ponosom ozremo na prehojeno pot. Nihče nam ne more oporekati velikih uspehov in velikega napredka na vseh področjih življenja. Jugoslavija

danes uživa velik ugled povsod po svetu in v vseh mednarodnih institucijah.

Letos praznujemo dan republike še s posebnim poudarkom na nove dosežke pri oblikovanju moderne demokratične samoupravne družbe na temeljih naše nove ustave.

29. november 1943 je bil in ostane za vse naše narode dan, ki označuje veliko zgodovin-

ske prelomnico. Drugo zasedanje AVNOJ je drzno in odločno odvrlo okove preteklosti, zavrglo stari družbeni red in postavilo temelje nove demokratične ureditve.

To veliko pridobitev, ki nas je veljala milijon sedemsto žrtv, smo dolžni ohraniti in naprej razvijati za dobrobit vseh nas.

N. B.

Nekaj misli ob odkritju spomenika

Kadarkoli se v naši sredini pojavi nekaj neobičajnega, nekaj na kar nismo navajeni, se pojavi kup vprašanj in dilem, ki običajno z željo in z namenom ustvariti nekaj novega, pomembnega za vse, nimajo nič skupnega, posebno še, če je to izraženo simbolično.

Kljub temu pa je iz jeklenih kosov, verižnih členov — dela naših rok, orožja namenjenega za ubijanje in proti ubijanju, ustvarjena umetniškova ideja, da združi v celoto simbol dela in simbol revolucije, ju preplete z nerazdružnimi člani idej, ki vežejo de-

lavstvo, ju usmerili kvišku v svobodni rasti in se z vencem orožja pokloni tistim, ki so omogočili delavcu, da dela na svojem in o svojem delu tudi odloča. Mogoče malo preprosta razlaga za tisto, kar je hotel naš znani umetnik Svetina s svojim delom izraziti, vendar dovolj jasna, da se zave- mo, da je spomenik naš in da bo trajen pomnik naši revoluciji in priznanje našemu delu še stotinam mladih, ki prihajajo za nami in bodo nadaljevali tradicijo leščanskih verigarjev v borbi za vse dobro in naprednejše.

K. B.

Poslovanje v oktobru

Oktobrska proizvodnja je bila zadovoljiva, saj smo količinski plan dosegli 97 %, vrednostnega pa 99 %. Posamezne TOZD so dosegle naslednji uspeh:

TOZD	Količ.	Vred.
VIJAKARNA	85	77
VERIGARNA	101	111
SIDRNE VERIGE	99	91
KOVAČNICA	97	145
ORODJARNA		164
VZDRŽEVANJE		107
IND. OPREMA		90
SKUPAJ OZD	97	99

TOZD vijakarna ni izpolnila plana zaradi pomanjkanja naročil za lesne vijake drobnih dimenzij. Proizvodnja krovnih vijakov ni dosegla pričakovane zaradi težav pri cinkanju. Pri standardnih zakovicah se proizvodnja postopno zmanjšuje, pri specialnih pa nekaterih tehnoloških problemov še vedno nismo rešili, kar vpliva na manjšo proizvodnjo.

TOZD verigarna je bila v oktobru zelo uspešna, tako v proizvodnji kot pri prodaji izdelkov. Zadovoljiv je predvsem obseg proizvodnje snežnih verig. Opažamo zmanjšanje proizvodnje nizkokvalitetnih izdelkov na račun bolj kvalitetnih, kar je naša dolgoročna usmeritev. Tako za prihodnje leto ne načrtujemo več proizvodnje patent verig, del-

no tudi zaradi izrabljenih strojev.

V TOZD sidrne verige ostaja problem pomanjkanja naročil za verige nad ϕ 27 mm še vedno odprt. Pri visokoodpornih verigah smo imeli težave zaradi okvar na strojih in zaradi pomanjkanja materiala.

V TOZD kovačnica so količinski plan dosegli 97 % kljub težavam zaradi pomanjkanja orodja in materiala. Proizvodnja za interni trg zaostaja za planom, ker je vezana na prodajo sidrnih verig, za katere ni naročil.

TOZD orodjarna je vrednostni plan preseгла za 64 %, TOZD vzdrževanje za 7 %, TOZD industrijska oprema pa ga je dosegla v višini 90 % (delno tudi zaradi pomanjkanja delovne sile).

Za realizacijo v oktobru še nimamo vseh podatkov, vendar ocenjujemo, da je bila ugodna. Količinska odprema je bila 1.087 ton, vendar je bila dosežena prodajna cena ugodna. Izvozili smo 230 t izdelkov v vrednosti 381.680 \$. Čeprav je vrednostni izvoz dosežen v višini 91 % v primerjavi s planom, kumulativni podatek za letos kaže na 72 % izpolnitev. Ocenjujemo, da bomo namesto planiranih 5.039.892 \$ v letošnjem letu izvozili manj kot za 4.000.000 dolarjev izdelkov. Na manjši izvoz vpliva med drugim tudi

manjše povpraševanje po sidrnih verigah, kar je na svetovnem tržišču splošen pojav zaradi krize v ladjedelništvu.

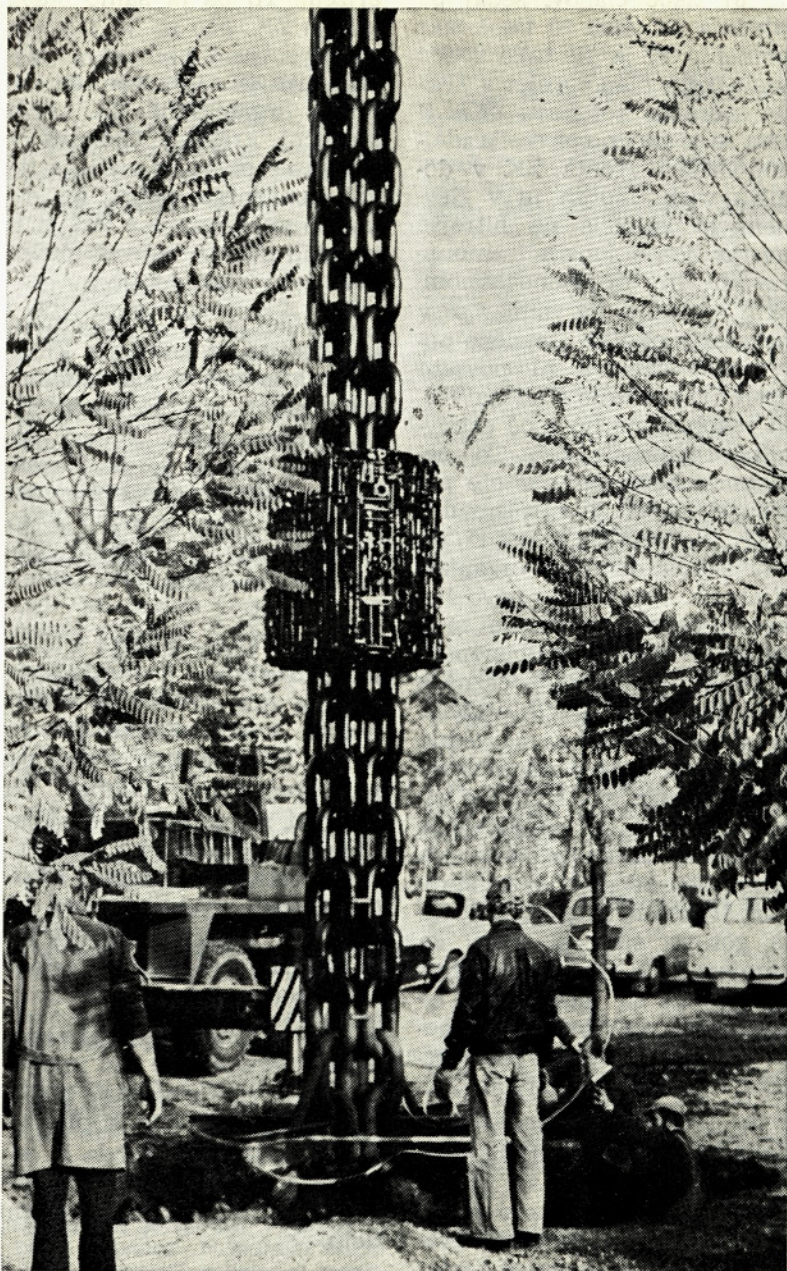
V letošnjem letu smo prodali na domačem tržišču 75 % količine, izvozili pa smo 25 %. Vrednostno predstavlja to razmerje 82 : 18. Povprečna prodajna cena doma je bila 29,23 din na kg, v izvozu pa le 19,52 din. Čeprav plana izvoza ne dosegamo, je pozitivno dejstvo, da se povečuje delež konvertibilnega.

Zaloge gotovih izdelkov so porastle in jih moramo do konca leta nujno znižati, da bi popravili finančni rezultat. Na zalogi imamo, vrednostno izraženo, kar dveinpolmesečni ni proizvodnji.

Če pogledamo doseženo produktivnost dela, merjeno s količinsko proizvodnjo na zaposlenega, vidimo, da je stanje v oktobru v primerjavi z lanskim povprečjem naslednje (indeksi): TOZD vijakarna 110, TOZD verigarna 115, TOZD sidrne verige 96, TOZD kovačnica 95. Vrednostni indeksi produktivnosti so večji, ker vplivajo nanje višje cene izdelkom.

Ugotavljamo, da plana proizvodnje verjetno ne bomo dosegli. Tudi pri ostalih OZD v okviru Slovenskih železarn stanje ni dosti boljše. Železarne so v prvih devetih mesecih izpolnile plansko obveznost

(Nadaljevanje na 2. str.)

(Nadaljevanje s 1. strani)

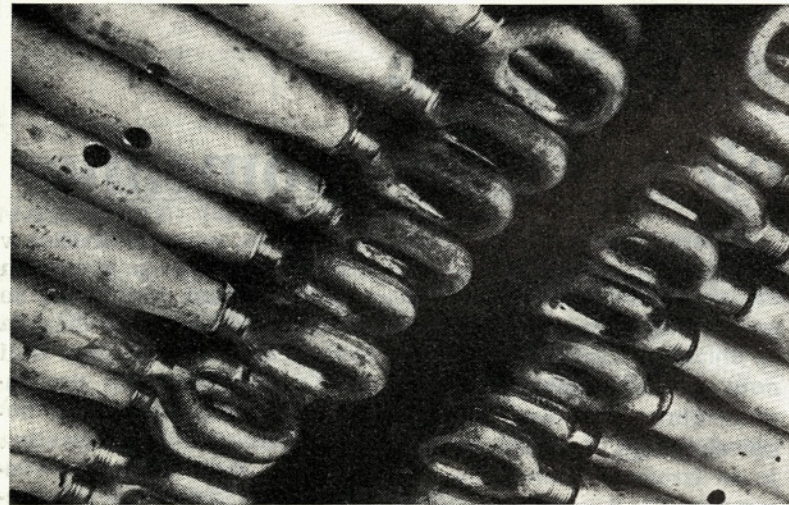
96 %, predelovalci 91 %. Tudi pri realizaciji opazamo podobno stanje. Plan prodaje je dosegla Železarna Ravne 100 %, Plamen Kropa in Tovil Ljubljana sta ga presegla, vsi os-

tali pa zaostajajo. Predvideni obseg izvoza je presegel TOVIL Ljubljana, vsi ostali pa močno zaostajajo, predvsem Železarna Jesenice in Štore.

Podatki o doseženih osebnih dohodkih na zaposlenega so naslednji:

	plan 77	doseženi 15.9.	indeks
Jesenice	4.700	4.680	100
Ravne	4.900	4.893	100
Štore	4.600	4.636	101
Plamen	4.700	4.908	104
Tovil	4.513	5.023	111
Veriga	4.465	4.904	110
Žična	3.750	3.859	103
SZ	7.442	7.044	95

Marjana Kozamernik, dipl. oec.

Sprejemanje v ZK

Zveza komunistov Slovenije je imela ob zadnjem kongresu 87 tisoč članov, sedaj pa jih ima že okoli 98 tisoč, kar pomeni, da je bil tako rekoč vsak tretji član sprejet v ZKS po sedmem kongresu ZKS. S tem se je močno okrepila idejnopolitična fronta ZK v domala vseh okoljih in v glavnem je vplivala na hitrejšo uveljavljanje novih samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov. Pa vendar se v nekaterih okoljih številčno povečanje članstva ni povsem ustrezno odrazilo tudi na večjo revolucionarno moč osnovnih organizacij ZK. To nedvomno kaže na nekatere pomanjkljivosti v sprejemanju v ZK. Nobena skrivnost ni, da v nekaterih osnovnih organizacijah ZK sprejemajo nove članke še vedno skupinsko brez temeljite ocene družbenopolitične aktivnosti posameznega kandidata in njegovih osebnih značilnosti. Tako se še vedno dogaja, da je med mladino do 27. leta sprejetih tudi več takih, ki niso bili vključeni v mladinsko organizacijo, kar je sicer eden od pogojev za sprejem. Dobro in prizadevno delo je gotovo eno od meril za sprejem v ZK, ne more pa biti edino. Žal še tudi nismo izkoreninili pojmovanj, ki moralnopolitične vrline posameznika enačijo s članstvom ZK.

In ni malo kadrovske službe v delovnih organizacijah, ki to istovetijo. Namreč so primeri, ko v ZK sprejmejo nekoga zato, ker naj bi sprejel vodilno delovno mesto. S takim

načinom sektašenja seveda podzavestno vzpodbujajo karizem. To pa ni samo slaba usluga ZK, pač pa je povsem v nasprotju s politiko in dokumenti ZK. Jasno je, da osnovne organizacije ZK kljub številčni krepitvi članstva v bistvu ne okrepijo svojega revolucionarnega jedra, če nekatere sprejemajo v ZK tudi iz takih pobud, temveč akcijo kvečjemu razvedenijo.

Dejstvo je, da so občinske in osnovne organizacije ZK v zadnjih letih posvečale idejnopolitičnemu izobraževanju, zlasti novosprejetih, veliko pozornost, kar se je tudi zrcalilo v boljši usposobljenosti članstva. Prav gotovo je to eden tistih pomembnih elementov, ki mora biti trajno prisoten.

Povečevanje članstva ZK in njihovo stalno usposabljanje morata vplivati tudi na vedno boljše kvaliteto partijskega dela v vseh okoljih, s tem pa na spreminjanje razmer. To se pravi, na hitrejšo uveljavljanje odnosov, kot smo jih zapisali v ustavo in zakon o združenem delu. Teh odnosov seveda ne bomo uveljavili od danes na jutri, pač pa v daljšem procesu.

V njem morajo biti prav osnovne organizacije ZK in njeno članstvo pobudniki novih rešitev, izvornih idej in predlogov v svojem okolju, da bi zagotovile čim hitrejšo uveljavljanje delavca v združenem delu.

P. M.

Ali je prav tako, kot delamo?

Naslednje vrstice so namenjene predvsem tistim, ki niso aktivno vključeni v delo svojih OO ZSMS ali kakšnega društva. Kaj me je pripeljalo k temu pisanju? Na to bi zelo težko odgovoril. Morda je za, ali pa bolj pravilno: »trapa« se mi zdi, da je le manjšina mladine v delovni organizaciji vključena v kreiranje in usmerjanje našega mladinskega dela.

Kaj pa večina? Ponavadi le »postrani« gleda na dogodke okoli sebe, na akcije, ki jih pripravljajo peščica »zagnanih«. Seveda, potem sledi kritika, ki je ponavadi vse prej kot realna oziroma boljše povedano pikolovska. To še ne bi bilo tako hudo, če potem iz majhnih napak, ki jih vsakdo dela, če sploh kaj dela, naredijo slona, v negativnem pomenu besede. Pa to še ni vse. Tistih nekaj, ki sploh kaj delajo, ponavadi označijo za »važiče«, da so karieristi, da je to njihov način afirmacije.

Vendar, ali je tisti, ki opravlja svojo mladinsko dolžnost, zares važič? Ali pa je »važič«, če želite, tisti, ki se naslanja na gostilniški vogal in obira vsakega, ki gre mimo?

Ko včasih takole razmišljam, kaj je prav in kaj ni, pridem vedno do spoznanja, da ni prav, da peščica mladih aktivno vključenih v delo svojih osnovnih organizacij, odloča o politiki, ki jo izvaja ZSMS, pa če hočete ZK...

Pri tem bodo tisti zagovorniki takšnega odločanja de-

li: »Saj je vse javno, saj to je nemogoče v delegatskem sistemu!« Ja, res bi moralo biti tako, (zgodí se, da je). Vendar, povejte mi, prosim, ali zares vse prihaja od spodaj navzgor, kakor ponavadi pravimo! Upam si trditi, da ni res. Zakaj ne?

Na to bi morali vedeti odgovor. Preprosto zato, ker jih je veliko prelenih, oziroma rečejo: »Kaj me briga politika, važno je, da gre meni dobro.« S tem pa rušijo naš samoupravni delegatski sistem in ne samo to. S tem ne izpolnjujejo svoje ustavne pravice in dolžnosti: vsak naj bo v naši družbi subjekt in naj hkrati kar največ pripomore k razvoju naše samoupravne družbe. Ali pa morda kdo »misli«, da pomaga razvoju naše družbe s podpiranjem gostilniških zidov.

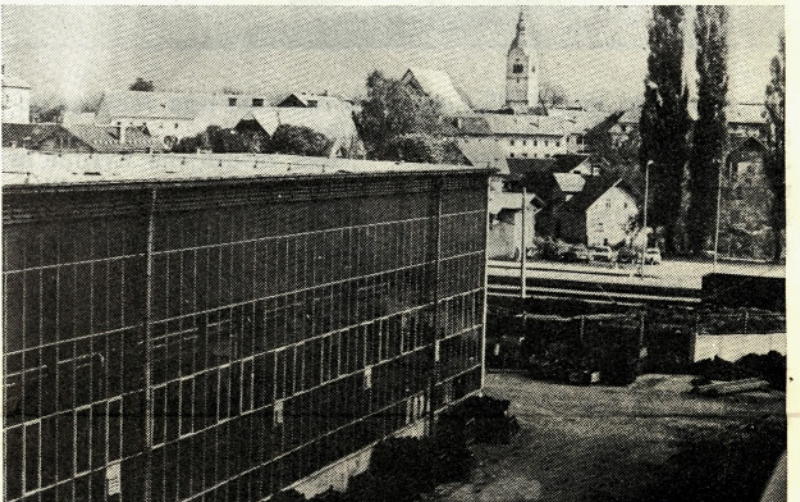
Morda sem malo preveč napisal in nič povedal. Želel sem povedati, da je zares dober mladinec le tisti, ki uspešno opravlja svoje delo, poleg tega pa je tudi družbenopolitično aktiven.

Se nekaj bi želel povedati.

Da bi izpeljal kakšno akcijo, še najdeš mladince, toda za politično delo — tu pa se vse skupaj neha. Ali se vam ne zdi, da smo prešli fazo akcijskega dela? Ali nismo enakovredna družbenopolitična organizacija kot vse druge? Ali ni naša dolžnost tudi aktivno politično delovanje? Vem, da ta beseda »politično« ni najbolj zabeležena med nami. Zakaj ne? Zato, ker v preteklosti ni bila pravilno tolmačena!

Dragi mladinec, boš upravljal in vodil našo družbo jutri le z zabavami in disko pleši?

PM

Samoupravna delovna skupina

Vprašanje samoupravne delovne skupine, ki ga zakon o združenem delu razrešuje v členih 183, 470, 471, 492 in 520, zlasti pa v prvih treh navedenih, ni novost. To vprašanje je predhodno razreševal, zlasti v zvezi z odločanjem, prvi odstavek 6. člena zakona o medsebojnih razmerjih delavcev, ki razgrajuje ustavno načelo odločanja v temeljni organizaciji. Zаметke odločanja oziroma obravnavanja predlogov, s katerimi se ureja katerokoli vprašanje iz delovnih razmerij in širše vprašanje samoupravne organiziranosti, je dobiti že v temeljnem zakonu o delovnih razmerjih iz leta 1970 in celo zakonu o delovnih razmerjih iz leta 1957.

Status samoupravne delovne skupine, ki pri nas poleg zaključenega ali specifičnega dela delovnega procesa v temeljni organizaciji predstavlja volilno enoto in delegatsko bazo, v Tovarni verig urejemo v statutih temeljnih organizacij. Kakor predpisuje zakon o združenem delu (ZZD), bo tudi v bodoče status skupin urejen s statutom. ZZD vendar le razrešuje nekatere bistvene opredelitve v zvezi z odločanjem skupin, ki v prejšnji zakonodaji niso bile dosežene, oziroma so bile v praksi drugačne.

Niti ustava niti zakon o združenem delu ne uporabljata pojma »samoupravne delovne skupine« ali ga pravno definira, med-

tem ko ustava določa raven neposrednega odločanja v temeljni organizaciji, zakon dopušča, da temeljna organizacija v obliki zbora delavcev prenese pravico neposrednega odločanja tudi v delovne skupine, delovne ali proizvodne oddelke, izmene, dele delovnega procesa, dele temeljne organizacije in podobno.

Iz teh določil se vidi, da je skladno z zakonom ustanavljanje samoupravnih delovnih skupin predvsem povezovanje delavcev v delovnem procesu. Delovna skupina ni nobena principielna (temeljna), temveč je le operativna stopnja odločanja. Slej ko prej ostaja temeljna organizacija s svojim zborom delavcev in organi upravljanja osnovna oblika samoupravnega organiziranja in odločanja in je samoupravna delovna skupina le njen »pomožni del« za čim lažje in celovitejše odločanje.

Zakaj takšna odločitev? Samoupravna delovna skupina je lahko ustanovljena le, če izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da je delovna enota ali del temeljne organizacije, v kateri delavci odločajo, določen v statutu temeljne organizacije;
2. da lahko delavci skupine odločajo le na zboru skupine, ne pa v še manjših skupinah ali organih skupine, ki jih le-ta ne more imeti;
3. da lahko odločajo le o tistih obveznostih, odgovornostih

in pravicah, ki so v skladu z zakonom določene v statutu ali samoupravnem splošnem aktu;

4. da je skupina lahko oblikovana le:

a) če njeni delavci opravljajo delo v različnih krajih in so oddaljeni od drugih delavcev temeljne organizacije;

b) če skupina predstavlja po zahtevah delovnega procesa zaključeno celoto, ne more pa biti pravna oseba oz. organizirana v temeljni organizaciji;

c) če to zahteva organizacija dela;

5. da lahko delavci na zboru skupine odločajo le o naslednjih vprašanjih:

a) delitev sredstev za osebni dohodek;

b) uporaba sredstev za skupno porabo, ki jih ustvarjajo s skupnim delom;

c) nekaterih drugih vprašanj, skladno z zakonom določenih v statutu;

6. da je sklep na zboru veljavno sprejet le pod pogojem, če so delavci odločali na zboru samoupravne delovne skupine z večino glasov vseh delavcev tega dela delovnega procesa.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Janko S. Stušek, prof.

Delovno mesto da ali ne?

18. člen osnutka republiškega zakona o združenem delu uvaja pomembno novost: v vsaki TOZD mora biti izdelan katalog del in nalog z opisom njihove vsebine, zahtevane strokovne usposobljenosti delovnih zmožnosti in morebitnih posebnih pogojev, pomembnih za njihovo opravljanje.

S tem ta zakon praktično ukinja delovno mesto v takem smislu, kot ga zdaj poznamo.

Zakaj je do tega sploh prišlo? Delovno mesto je pojem organizacije dela in je tudi nastalo zaradi organizacije dela. Vrsto let nazaj pa smo tudi vse sisteme delitve osebnih dohodkov obravnavali skozi delovno mesto. Tako danes v naši družbi že na splošno velja, da je osebni dohodek zgolj odvisen od delovnega mesta, na katerem posameznik dela, ne pa od dela. To

je v glavnem posledica nedodelanih sistemov nagrajevanja.

Zakon o združenem delu pa odločno zahteva nagrajevanje po delovnem prispevku. Da bi hitreje in odločneje prišli do tega dolgoročnega cilja, se je treba znebiti takega delovnega mesta, kot ga zdaj zaradi uveljavljene prakse pojmuje. Vrednotili in ocenjevali bomo zahtevnost delovne naloge in to bo tudi del osnove za pridobivanje osebnega dohodka. Vsak bo lahko opravljal eno ali več nalog ustrezno njegovim zmožnostim.

Delovne naloge bomo morali oblikovati tako:

1. da bomo lahko ocenili njihovo zahtevnost,
2. da bo jasno za opravljanje kateri delavec sklepa delovno razmerje,
3. da bo možna delovna pravna zaščita,

4. da bo omogočena čim bolj popolna uporaba strojev, naprav in delovnega časa,

5. da bo omogočeno čim boljše in uspešnejše opravljanje dejavnosti TOZD.

Zlasti je treba poudariti zadnji dve zahtevi. Saj smo se zdaj pogosto zapirali v ozek okvir delovnega mesta in s tem ovirali učinkovito opravljanje dela (lahko tudi tekočega zadovoljevanja potreb kupcev).

Dileme okoli delovnega mesta so zdaj precej razčiščene. V družbenoekonomskem smislu delovnega mesta ne poznamo. Delovno mesto pa obstaja v organizacijskem smislu. Tako bodo delovno mesto še naprej uporabljali organizatorji in tehnologi za oblikovanje in racionalizacijo dela.

ing. Janez Smole

trdim, da je dostikrat prav zaradi teh problemov ogrožena izpolnitev planskih obvez.

VPRAŠANJE

Ali so prodajne cene izdelkov kovačnice na zadovoljivi ravni? Ali predlagate povečanje cen?

resirati za nenehno izobraževanje na področju tehničnih ved. V naši TOZD je močno prisotna fluktuacija, kar vpliva na slabši učinek izkoriščanja osnovnih sredstev. Temu so prav gotovo vzrok tudi slabi delovni pogoji. Če bomo hoteli stanje normalizirati, bo potrebno čim bolj avtomatizirati proizvodni proces.

VPRAŠANJE

Kot vodja TOZD ste nosilec naloge po Akcijskem programu za uresničevanje Zakona o združenem delu. Ali boste svojo nalogo lahko do roka izpolnili?

ODGOVOR

Naloga po Akcijskem programu za uresničevanje ZZZ je skupna, zato ne morem jamčiti, da bo izpeljana do roka. Menim, da je dolžnost nas vseh, da intenzivneje delujemo pri uresničevanju danih nalog.

VPRAŠANJE

Skoraj z gotovostjo lahko trdim, da je samoupravna organiziranost v TOZD kovačnica najbolj živa in da je samoupravna aktivnost kovačnice zelo odmevala tudi v ostalih organih in službah delovne organizacije. Kakšno je vaše mnenje o tem, v čem so še pomanjkljivosti, kakšna je vloga posameznikov in kakšne so vaše zasluge za omejeno aktivnost?

ODGOVOR

Res je, da smo že v začetni zasnovani samoupravni organiziranosti delovali zelo aktivno in da smo vseskozi povezovali naše operativno delo s samoupravnimi dolžnostmi. S takšnim delovanjem je rastlo zaupanje sodelavcev, ki so vse bolj ustvarjalno delovali na vseh področjih naše samoupravne organiziranosti. Uspeh ni izostal, kar pričam, da so naši delovni ljudje v svoji samoupravni razgledanosti in pripadnosti vplivali na celotni samoupravni razvoj v delovni organizaciji. V samoupravnem procesu posameznik ne pomeni dosti, zato se uspeh kaže predvsem zaradi kolektivne tvornosti mišljenj vseh pozitivnih sil v TOZD. Če globlje razmišljamo, ugotovimo, da je še vrsta nerešenih vprašanj, kar kvarno vpliva na še bolj aktivno samoupravno delovanje.

VPRAŠANJE

Nasprotno samoupravni aktivnosti pa po razpoložljivih podatkih ugotavljamo relativno visoko stopnjo disciplinskih prekrškov v vaši temeljni organizaciji. Zakaj je po vašem mnenju stanje takšno? Je morda vzrok tudi v tem, da bolj dosledno prijavljate disciplinske prekrške in rešujete nedisciplino? Imate morda kakšen predlog, da bi delovno disciplino v temeljni organizaciji in celi delovni organizaciji lahko še izboljšali?

ODGOVOR

Ko razpravljamo o disciplini v našem TOZD, ne moremo mimo dejstev, da so nedisciplinirani le posamezniki, predvsem tisti, ki so nagnjeni k fluktuaciji in tisti, ki imajo izredno slabe delovne navade. Lahko trdim, da je večina sodelavcev discipliniranih, kar pričajo pogoste razprave in ukrepi nasproti tistim sodelavcem, ki krnijo ugled našega kolektiva.

(Nadaljevanje na 4. str.)

Širina in temeljitost

Čeprav posvečamo obveščanju dokaj veliko pozornost, pa lahko tudi ugotovimo, da informacije pogosto niso dovolj popolne in razumljive. Tako se dogaja, da ob slabši obveščeni delavci prihaja do večjih zaostritev, ki se odražajo včasih celo v prekinitvi dela skupine delavcev. Obveščanje je še posebno pomembno v tem razgibanem obdobju, ko pripravljamo nove samoupravne akte. Prav zato je vsestransko in objektivno seznanjanje delovnega kolektiva z rešitvami, ki jih vgrajujemo v te samoupravne akte, nujno potrebno.

Do konca leta bo treba v vsaki TOZD sprejeti kar precej samoupravnih sporazumov, nedvomno pa je za delavce najbolj zanimiv samoupravni sporazum o nagrajevanju po delu. Prav na tem

zelo občutljivem področju se ob slabši obveščeni rado kaj zaplete. Zato je razumljivo, da bo moralo pri oblikovanju tega sporazuma (seveda pa tudi drugih) sodelovati kar največ delavcev. To pa pomeni, da morajo dogovori in obveščanje teči po vseh samoupravnih komisijah, ki osnutke sporazumov pripravljajo: od delavskega sveta prek delegatov v delovne skupine, kjer delavci lahko sproti razpravljajo o predlaganih rešitvah in dajejo pripombe nanje. Delegati seveda prenesejo mnenja spet nazaj v delavski svet ali komisijo. Obveščanje o teh vprašanjih bi moralo nujno teči tudi od izvršnega odbora sindikata prek osnovnih organizacij ZK med članstvo in po isti poti nazaj. Skratka poti in možnosti je toliko, da je kar težko vse naštet.

Nanje želim opozoriti predvsem zato, da bi bilo v tem kratkem obdobju do sprejema samoupravnih aktov v njihovo oblikovanje vključen dejansko celoten delovni kolektiv in da bi jih v javni razpravi, ki bo tekla decembra, poznavajoč rešitve v njih, samo še dopolnili in sprejeli z zavestjo, da je to, kar sprejemamo, v tem trenutku najboljše, kar smo glede na izkušnje in spoznanja lahko oblikovali.

Tak tok obveščanja bi v tem preostalem mesecu moral biti vsakodneven. Prav nič odveč pa tudi ne bi bilo, če bi v tem času pogosteje kot običajno izhajal informator oziroma bilten s pojasnjevanjem posameznih samoupravnih rešitev, kar bi vsekakor pripomoglo k temeljitejši obveščeni delovnega kolektiva. PM

Odgovori na vprašanja

Tokrat na vprašanja odgovarja vodja TOZD kovačnice tov. Hanžič. Postavili smo mu kar 12 vprašanj. Odgovoril je takole:

VPRAŠANJE

S kakšnimi problemi se srečujete v času sestavljanja gospodarskega načrta za prihodnje leto?

ODGOVOR

Že osmo leto sodelujem pri sestavi gospodarskega načrta za TOZD kovačnice, vendar še nikdar ni nastopilo toliko težav kot pri pripravi načrta za leto 1978. Prvi osnutek predloga je bil zasnovan po ustaljenih principih, kot so: zmogljivost instaliranih osnovnih sredstev, izračun produktivnosti, dosežene prodajne cene itd. Z osnutkom nismo bili zadovoljni, ker je bil predvideni prihodek planiran nesorazmerno glede na odhodke. Gotovo je, da takšen predlog načrta samoupravnih organov TOZD ne bi sprejeli. Predlagal sem nov predlog, za 20% večjega obsega od prvotnega. V novem predlogu je bil poudarek na fizični povečavi akumulativnejših produktov.

VPRAŠANJE

Kaj je vzrok slabemu finančnemu rezultatu v letošnjem letu?

ODGOVOR

Če pogledamo nekoliko v preteklost, lahko ugotovimo, da se je TOZD kovačnica zadnjič borila s slabimi finančnimi rezultati leta 1968. Od tedaj dalje smo v osemletnem obdobju izkazovali po vsakoletnem poslovnem obračunu znaten porast ostanka dohodka. V tekočem letu TOZD dosega količinski in vrednostni plan, kakor tudi plan realizacije blaga. Da je finančni rezultat kljub temu neugoden, lahko sumimo, da uporabljeni elementi pri sestavi tekočega gospodarskega načrta niso bili povsem realni. Vendar ne bi želel pre zgodaj ocenjevati, kajti poslovno leto še ni pri kraju. Pričakujem namreč znatno zmanjšanje zalog, kakor tudi povečano realizacijo produktov. Če poleg tega pri analizi finančnega rezultata upoštevam tudi del dohodka, ki se formira z nadpredpisano amortizacijo, lahko smelo trdim, da bomo poslovno leto zaključili s pozitivnim rezultatom.

VPRAŠANJE

Proizvodnja v novi kovačnici še ni zaživela, kot smo pričakovali. Kaj je vzrok?

ODGOVOR

Gotovo je, da je bilo pri realizaciji objekta nove kovačnice storjenih nekaj napak, predvsem

zaradi neorganiziranosti pristopov od začetne do zaključne faze izgradnje. V poskusni proizvodnji so nastale dodatne težave zaradi prepogostih motenj proizvodnega načrta, predvsem zaradi pomanjkanja osnovnega materiala, orodja, naročil ter zaradi kadrovskih vprašanj.

VPRAŠANJE

Kateri investicije bi bile nujno potrebne v prihodnjih dveh letih?

ODGOVOR

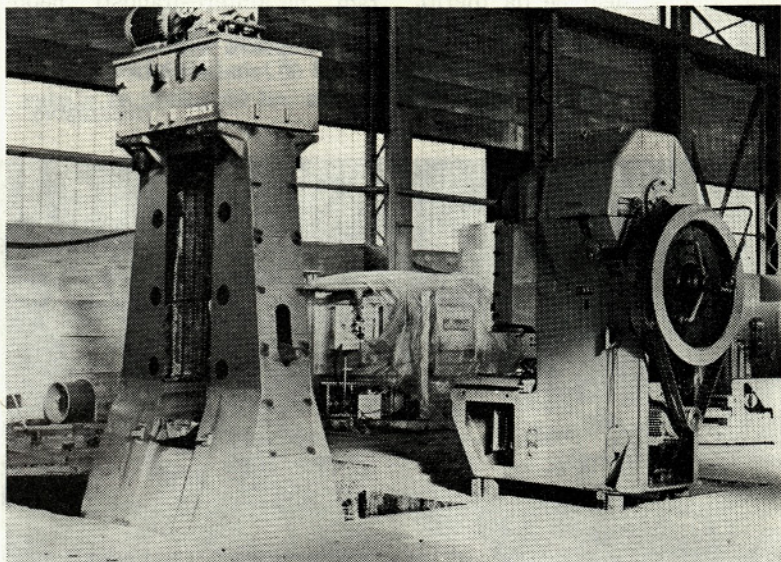
Za organizirani proizvodni proces je eden ključnih pogojev koncentracija osnovnih sredstev za delo, zato upravičeno pričakujemo, da se bo v letu 1979 pričela gradnja objekta obdelovalnice. Za povečanje produktivnosti dela imamo v načrtu nabavo sodobne naprave za mehansko obdelavo elevator ločnje.

VPRAŠANJE

TOZD kovačnica sodeluje v fazni proizvodnji z ostalimi TOZD. Kakšni problemi se pri tem pojavljajo?

ODGOVOR

S prehodom na samoupravno organiziranost TOZD se zaradi neurejenih dohodkovnih odnosov kažejo operativne slabosti pri izvrševanju posameznih faz proizvodnega procesa. Vse preveč je še ukoreninjena miselnost — najprej zase, nato za druge. Ker ima TOZD kovačnica vsakomečne potrebe po določenih fazah proizvodnje (drgranje, cinkanje in toplotna obdelava), lahko

ODGOVOR

V celotnem proizvodnem programu TOZD je polovica grup izdelkov akumulativnih, medtem ko ostala polovica programa kvarno vpliva na poslovno učinkovitost. Znano je, da s plasmajem odkovkov in ročno kovanih verig na trgu ne moremo biti konkurenčni, zato bo stopnja te grupe izdelkov opuščati. S povečanjem prodajnih cen za neakumulativne izdelke negativne poslovne situacije ne bi rešili.

VPRAŠANJE

TOZD kovačnica je manj uspešna kot ostala kovaška industrija na območju SFRJ. Kako stanje popraviti?

ODGOVOR

Kolikor mi je znano, se celotna jugoslovanska kovaška industrija srečuje s podobnimi problemi kot naša. Bolj ali manj poslovna uspešnost pa se kaže v različnosti programa, finalizaciji, monopolnosti produktov ter od organiziranosti delovne organizacije. Eden najvažnejših činiteljev konkurenčnosti je opremljenost kovačnice. Zato bi morali misliti predvsem na večji učinek, kar pa je le delno mogoče z večjim izkoriščanjem notranjih rezerv. Menim, da je edini izhod v tehnični in tehnološki zasnovi proizvodnega procesa.

VPRAŠANJE

Kateri so najvažnejši vzroki zastojev proizvodnje?

ODGOVOR

Ena najpomembnejših funkcij v celotnem proizvodnem projektu je prav gotovo priprava proizvodnje. Če ta funkcija ne deluje v vseh svojih podfunkcijah, vzročno vpliva, da se proizvodni proces odvija neorganizirano, z nenormalnimi zastoji, s povečanimi izdelavnimi stroški, z znižanjem produktivnosti in podobno. Službe bodo morale v bodoče nositi delež odgovornosti za neizvršene planske naloge, kakor tudi za nastale negativne poslovne rezultate TOZD. Te in podobne zahteve bomo vključili v samoupravni sporazum med TOZD in DSSS.

VPRAŠANJE

Kakšni so problemi v zvezi z delovno silo?

ODGOVOR

Na to vprašanje bi morala odgovoriti kadrovska funkcija. Že mnogokrat smo razpravljali, kaj storiti, da ta pereč problem čimprej rešimo. Imamo kvalitetno kadrovske zasedbo, vendar ni dovolj, da se pri sprejemu novih sodelavcev opravi le rutinske teste. Odgovorni bi morali opravljati še vrsto drugih nalog, npr. analizo počutja sodelavcev pri opravljanju delovnih nalog, ali so sodelavci pravilno določeni za opravljanje dela in podobno. Ko zelo radi in pogostokrat govorimo o produktivnosti dela, pa najraje pozabljamo, da je človek v proizvodnem procesu najpomembnejši. Zato bi morali sodelavce zainte-

(Nadaljevanje s 3. strani)

Kako izboljšati disciplino v TO in DO? O tem smo že dostikrat razpravljali. Menim, da je to velika naloga ne le vodilnih, pač pa prav vsakega člana kolektiva. Pričeti bi morali pri neproizvodnih sodelavcih, torej tam, kjer se delo ne da meriti. Prav ti bi morali biti za vzgled sodelavcem pri strojih.

Nadaljnji korak bi moral biti po mojem mnenju usmerjen v motiviranje pri izvrševanju de-

lovnih nalog, torej na osnovi realno zasnovane stimulacije.

Znano je, da so sodelavci, ki so pravilno stimulirani, istočasno izredno disciplinirani. Zopet je to naloga kadrovske funkcije. V DO imamo zelo draga osnovna sredstva za delo, ki so izredno slabo izkoriščena prav zaradi nezainteresiranosti neposrednih proizvajalcev. Torej je ključ odprave nediscipliniranosti v naši TO in DO prav v stimulaciji.

Uredništvo

Mulej Mirko

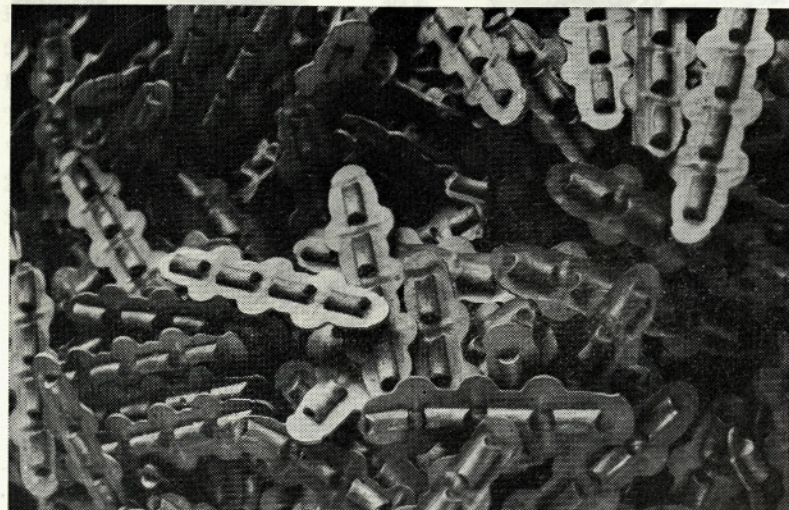
Starostno upokojen

Tovariš MULEJ MIRKO je bil zaposlen v naši delovni organizaciji od 12. septembra 1946. Povsod, kjer je delal, je bil marljiv delavec, vesten delovodja, ter dosleden borec za pravičnost. Vse skozi je bil aktiven in dober politični delavec in mnogo prispeval k razvoju delavskega samoupravljanja. Opravljal je razne vodilne funkcije v političnih organizacijah in samoupravnih organih.

Mirko je s svojim delom povsod krepil voljo do dela, ter veliko doprinesel razvoju naše delovne organizacije. Kot velikega borca za uresničevanje marksističnih idej ga bomo pogrešali ne le v TOZD kovačnica, ampak tudi v celotni naši delovni organizaciji, kajti manjkalo nam bo njegove vedrine in optimizma pri opravljanju naših nalog.

Želimo tovarišu Muleju, da svojo politično aktivnost nadaljuje v naši krajevni skupnosti v Lescah in da svojo zasluženo pokojnino v zadovoljstvu uživa mnogo let. Za vse, kar je doprinesel napredku našega kolektiva, se mu najlepše zahvaljujemo.

Martin Horvat

Kadrovske spremembe (oktober)

NOVOSPREJETI

Tehnični sektor:

Vuković Strahinja

TOZD Vzdrževanje:

Čuden Silvo, Stržinar Franc

TOZD Verigarna:

Masnec Ivan, Šukalo Milan

TOZD Kovačnica:

Botonjič Rezak, Urevc Simon, Čuden Maja

TOZD IO:

Lapuh Nikolaj

ODSLI

TOZD Orodjarna:

Polajnar Darko

TOZD Vzdrževanje:

Pretnar Simon, Vrhunc Jože, Karupovič Dedo

TOZD Verigarna:

Mučič Nikola

TOZD Kovačnica:

Ostojič Ranko, Repaši Ištvan, Nučič Janez

TOZD Sidrne verige:

Kranjc Anica

POROČILI SO SE

Tehnični sektor:

Piber Leopold

TOZD Vijakarna:

Pristavec Branko

Komercialni sektor:

Ferjan Dane

TOZD Orodjarna:

Ikanović Ikmeta, Dežman Janez

TOZD Verigarna:

Samac Persa

TOZD Vzdrževanje:

Beravs Jakob

RODILI SO SE

Stojc Dragu iz tehničnega sektorja, sin Domen

Bobič Janezu iz TOZD Vzdrževanje, sin Aleš

Antonič Marjanu iz komercialnega sektorja, sin Miha

Neopravičeni izostanki v oktobru 1977

TOZD vijakarna: Duvnjak Ante 3 dni, Miosavljevič Stanko, Zupan Andrej in Bizjak Milan po 1 dan.

TOZD verigarna: Garibovič Esad, Dežman Anton in Zemljč Martin po 1 dan.

TOZD kovačnica: Lotrič Milan 10 dni, Resman Smiljan 2 dni, Rošič Halid, Trivič Miroslav, Šipelj Albin, Mitrovič Velinka, Gracelj Janez, Fišar Anton, Drekonja Bogdan, Zagar Bogdan, Prešeren Ljubo in Šabič Ferid po 1 dan.

TOZD sidrne verige: Kapič Mujaga 2 dni, Vovčak Franc in Marjanovič Dušan po 1 dan.

Iz kadrovske evidence

Nesreče pri delu

V oktobru 1977 se je ponesrečilo deset delavcev, lani v istem mesecu pa devet. Poškodovani so bili:

Prešeren Franc in Crnkovič Josip — TOZD orodjarna, Ovsenik Franc ml. TOZD vijakarna, Pecelj Trivo — TOZD sidrne verige, Novak Ivan in Samec Joža — TOZD verigarna, Resman Smiljan in Bratuša Alojz — TOZD kovačnica, Eniko Janez in Jutriša Milan — TOZD vzdrževanje.

S V D

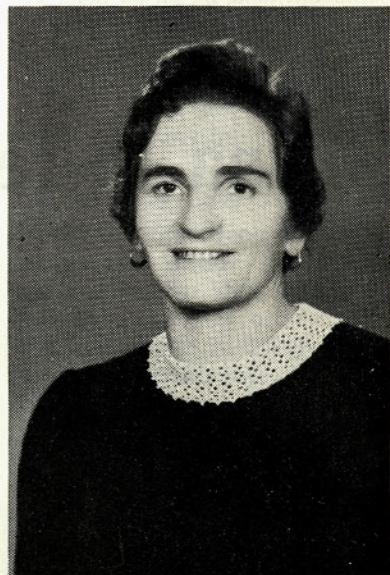
Invalidsko upokojena

Tovarišica RUPAR CILKA je bila v našem kolektivu zaposlena od 7. 9. 1959. V teh 18 letih je opravljala različna dela, nazadnje kot pomočnik skladiščnika orodja.

Bolezen, ki jo je po malem nadlegovala celo življenje, se je v zadnjem letu tako poslabšala, da ni mogla več opravljati svojih dolžnosti, zato je bila invalidsko upokojena.

Pri predčasni upokojitvi ji želimo boljšega zdravja, za delovni prispevek kolektivu pa se ji iskreno zahvaljujemo.

Kolektiv TOZD vijakarna

Rupar Cilka

Preprečujmo požare — naše geslo

V letošnjem letu smo proslavili tri izjemno pomembne jubileje. V ta namen je OGZ Radovljica pripravila številna tekmovanja, predavanja in tečaje s področja požarnega varstva.

Za zaključek tekmovanj v okviru teh jubilejev je bila 29. oktobra osrednja proslava v osnovni šoli na Bledu, kjer so vsem tekmovalnim desetinam podelili diplome GZS in ročni gasilni aparat S-9. Naša desetina IGD Veriga se je udeležila tekmovanja v Begunjah 18. septembra in v skupini industrijskih društev — člani nad 30 let — osvojila prvo mesto, zato so zaslužili lepo pohvalo za trud, ki so ga vložili za tako dobro uvrstitev.

Za nami pa je tudi letošnji teden požarne varnosti, ki je trajal od 23. do 29. oktobra pod znanim geslom »Preprečujmo požare«. Vsa dejavnost ob tednu požarne varnosti ima namen opozarjati na vlogo in pomen preventivne dejavnosti, ki je vsakodnevna naloga gasilskih organizacij, kakor tudi krajanov in delavcev v OZD.

V naši delovni organizaciji smo ob tednu požarne varnosti izvedli distribucijo plakatov, gesel in motivov, v sodelovanju z »Murko« pa uredili izložbo v trgovini.

Gasilci so imeli 25. oktobra teoretično poučevanje o nevarnostih pri plinski postaji, IPSEN pečeh in pri črpalkah mazuta v kotlovnici.

V petek, 28. oktobra pa so izvedli mokro sektorsko vajo, napad in obrambo verižne kovačnice.

Lahko rečeno, da smo v tem jubilejnem letu tudi gasilci prispevali drobec tistega delovnega poleta, ki ga imata ZK in naš dragi jubilarant.

Drago Stojc

Aktiv Zveze borcev Tovarne verig Lesce je imel 12. novembra 1977 svoj redni letni občni zbor. Od 45 članov, kolikor jih ima ta aktiv, se je občnega zbora udeležilo 34 borcev. Navzoči so bili tudi predstavniki občinske zveze borcev, direktor delovne organizacije in predsednik sindikata. Na občnem zboru so pregledali dosedanje delo, si zadali naloge za naprej in izvolili novo vodstvo.

Podražitev v zdravstvu pred vrati

Osnutek samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva je izdelan. Postopek sprejemanja tega dokumenta za uporabnike je še toliko bolj pomemben, saj to med ostalimi novostmi prinaša tudi podražitev zdravstvenih storitev, zdravlil in pripomočkov v prihodnjem letu.

Okvirni rokovnik nekaterih nadaljnjih nalog za dograditev sistema zdravstvenega varstva je objavljen v Delegatskem obveščevalcu št. 7. Sam rokovnik vsebuje najpomembnejše naloge. Pripraviti je potrebno posvete in dogovore z delavci v bazi, ki naj bi omogočili, da bo gradivo za javno razpravo čim bolj kvalitetno pripravljeno.

Okvirna razprava o samoupravnem sporazumu o pravicah in obveznostih v zdravstvenem varstvu bo potekala približno takole: (navedene so najpomembnejše razprave, ki so pomembne za združeno delo in krajevne skupnosti).

— glavna razprava v združenem delu in KS (vodstva družbenopolitičnih organizacij, delegacije, organi samoupravljanja, kjer je možno tudi zbere delavcev in občanov).

Rok za javno razpravo je predviden 22. 11. do 15. 12. 1977. Nosilec te naloge je SZDL, sindikati in zdravstvene skupnosti.

— Sprejem sporazuma

V skupščinah zdravstvene skupnosti je predviden rok od 21. do 26. 12. Nosilec naloge je občinska in regionalna zdravstvena skupnost. Sporazum naj bi pričel veljati s 1. 1. 1978.

V 73. členu je zapisano, da je lista prispevkov porabnikov stroškov zdravstvenega varstva sestavni del tega sporazuma. Uporabniki naj bi v prihodnje stroške zdravstvenega varstva prispevali za naslednje zdravstvene storitve, zdravila in pripomočke:

— za vsak prvi pregled pri zdravniku-specialistu z napotnico zdravnika ali brez nje, če ta ni podpisana — 50 din;

— za vsak pregled pri zdravniku-specialistu-rentgenologu — 20 din;

— za nemedicinski del oskrbe v bolnišnicah, specialnih zavodih in institutih ter naravnih zdraviliščih pri neprekinjeni oskrbi za največ 15 dni, pri večkratni oskrbi pa za največ 30 dni v koledarskem letu — dnevno — 30 din;

— za prvi prevoz z reševalnimi vozili in posebnimi prevoznimi sredstvi, ki ga odredi ali podredi zdravnik, v zvezi s posebnim primerom zdravljenja — 60 dinarjev;

— za zdravilo, pomožni in sanitarni material ob prevzemu v lekarni na recept — 15 din;

— za očala, kadar so nujno potrebna predšolskim in šolskim otrokom do 15. leta starosti, sol-

ski mladini do 18. leta starosti ter rednim študentom do 26. leta starosti — 40 din;

— za prvi pregled v splošnih in obratnih ambulantah ter dis. v zvezi s posameznim primerom zdravljenja — 20 din;

— za prvi obisk zdravnika na domu, ki je delo opravljal na zahtevo uporabnika ali njegovih svojcev, ker bolnik zaradi svojega zdravstvenega stanja ne more priti sam na pregled v zdravstveno organizacijo združenega dela — 60 din;

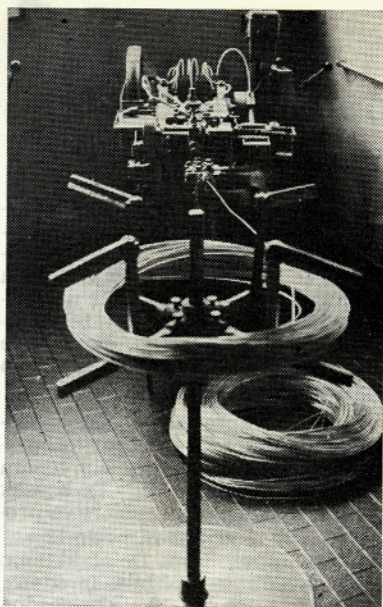
— za strokovno nego na bolnikovem domu, ki jo odreja zdravnik, pri neprekinjeni negi na največ 30 dni, pri večkratni negi pa za največ 60 dni v koledarskem letu dnevno — 10 din.

Našteli smo le nekaj zapisanih uporabnikov v zdravstvenem varstvu, ki jih vsebuje nova lista zdravstvenih prispevkov.

Na koncu pa še to pomembno pojasnilo:

Če je uporabnik napoten na več pregledov k zdravnikom — specialistom hkrati in zaradi iste bolezni, prispeva k stroškom le za pregled pri prvem zdravniku-specialistu, razen kadar je napoten k zdravniku-specialistu rentgenologu.

Vitimir Rems, ing.

Stroj veteran

Stroj za izdelavo drobnejših dimenzij zakovic, ki še danes uspešno obratuje v naši vijakarni, je po spominskih izročilih delavcev, nabavljen med prvo svetovno vojno, nekako okoli leta 1917 v Švici. Do leta 1949 je obratoval v Mariboru, od takrat naprej pa v TVL.

Zahvaljujoč pridnim rokam naših delavcev, ki pri stroju delajo in vzdrževalcev, je še vedno v dobrem stanju in čeprav obratuje že preko 60 let, nihče ne pomišlja, da bi ga upokojili.

Ali veste?

— da pride v ZDA na vsakih 1000 prebivalcev 500 televizorjev in 720 radioaparatorov, medtem ko je v azijskih, afriških in latinsko-ameriških državah manj kot 20 televizorjev in 50 radijskih sprejemnikov na 1000 prebivalcev. Ugotavljajo, da so tudi v drugih za človeško življenje še bolj potrebnih stvarih, razlike še večje;

— da še danes iz Afrike v Afriko telefonirajo s posredovanjem telefonskih central v Londonu, Parizu, Bruslju, Lizboni... To je žalostna dediščina kolonialnih režimov;

— da v Latinski Ameriki umre vsak dan zaradi lakote okoli 2000 ljudi;

— da bo v letu 1978 zgrajen plinovod skozi našo občino proti Jelenicam, v srednjeročnem planu (do leta 1980) občine pa ni predvidenih nobenih priključkov na to omrežje na območju občine. Na predlog družbenopolitičnih organizacij občine bo o tem razpravljala izvršni svet OS, ki bo moral ustrezno ukrepati;

— da je v Sloveniji okoli 80.000 alkoholikov, ki imajo v povprečju dva meseca bolniškega dopusta na leto, kar je 2,5-krat več kot bolujejo nealkoholiki. Alkoholiki so večkrat povzročitelji prometnih nesreč, obratnih nezgod, pretefov, preprirov in drugih nevarnosti, ki imajo za posledico veliko materialno in drugo škodo za gospodarstvo in družbo sploh. Življenjska doba alkoholikov je v povprečju 52 let, medtem ko je pri nealkoholikih preko 65 let.

— da v francoski ladjedelnici Chantiers de l'Atlantique potekajo zaključna dela na izgradnji velikanskega tankerja »Piere Guillaumat« z nosilnostjo 554.000 ton, ki je dolg 414 metrov.

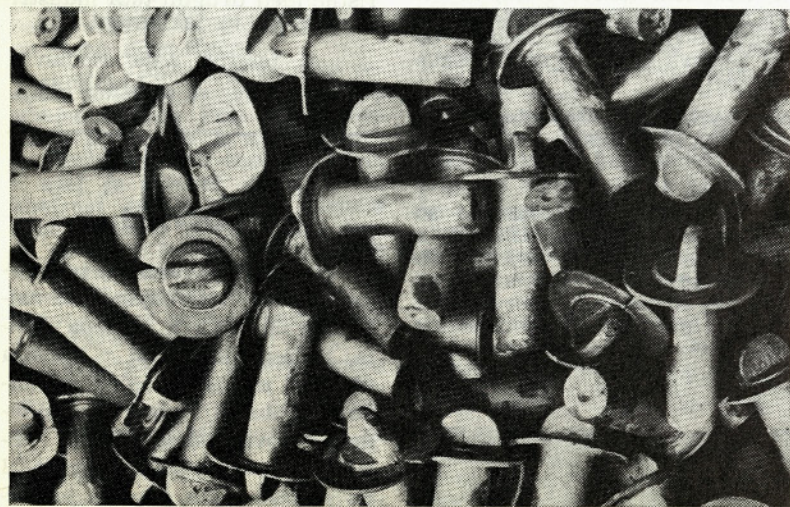
— da bodo letos asfaltirali cesto od Bistrice pri Trziču do Zadnje vasi, naslednje leto pa je na vrsti asfaltiranje še preostalega dela od Zadnje vasi od Begunj.

— da bomo iz letos pridelane sladkorne pese v Jugoslaviji pridobili okoli 700.000 ton sladkorja, kar bo zadostovalo za domače potrebe in sladkorja ne bo več potrebno uvažati.

— da je eden od petih na Gorenjskem še živčih udeležencev velike oktobrske revolucije leta 1917 v Rusiji, naš občan Franc Mežek-Štefan iz Slatine pod Gorami.

— da bo morala občinska skupščina v Radovljici na zahtevo občanov in komisije za varstvo okolja odločiti o prepovedi lokacije tekmovalne steze za motokros po vasjo Lesce.

— da bodo v letu 1987 adaptirali depandanso Jadran, nadzidali hotel Jelovico in dozidali hotel Lovca na Bledu. S tem bodo turistične zmogljivosti na Bledu povečali za nadaljnjih 256 postelj.

Gorel je kot bakla

Prejšnji mesec se je na dvorišču pred elektro delavnico zgodila nenavadna nesreča pri delu. Delavec M. je iz glavnega skladišča prinesel 20 litrov bencina za čiščenje ležajev elektromotorjev. Zaradi varnosti je delavec M. pustil posodo z bencinom pred delavnico. Medtem se je komaj tri metre stran pripravljala sodelavec za elektrovarjenje.

Za čiščenje ležajev je bilo potrebno preliti nekaj bencina v manjšo posodo. Delavec M., ki je prelivaval bencin, je seveda nehote polil bencin po delovni obleki prav v trenutku, ko je sodelavec P. začel variti. Iskra je odletela v posodo z bencinom, ki se je vžgal, obenem pa se je vžgala tudi delovna obleka na delavcu M. Prizor je bil strašen in ogenj je v trenutku segal do ostrešja elektro delavnice. Delavec se je dobesedno spremenil v gorečo baklo. Prestrašen se je pognal v delavnico, da bi mu sodelavci pomagali, ki so ga presenečeni napodili ven, da se ne bi vžgala še delavnica. Goreči delavec je pribežal spet ven. Prav v tem trenutku sem šel po dvorišču mimo delavnice, hitro sem slekel svojo delovno haljo, jo vrgel na delavca in pogasil ogenj. Enako je ravnal tudi vodja delavnice, ki je pogasil gorečo posodo z bencinom.

Preiskava nesreče je pokazala, da sta delavec, ki se je pripravljala za varjenje in delavec, ki je pretakal bencin, podcenjevala varnostne ukrepe pri opravljanju dela. Zahvaljujoč hitri intervenciji delavec ni utrpel hujših posledic zaradi opekline.

Opisani primer naj bo resno opozorilo vsem, da je le treba dosledno izvajati vse ukrepe o varstvu pri delu, da se take in podobne nesreče ne bodo dogajale.

Vitimir Rems, varn. ing.

Tito v anekdotah

Ko je bil vrhovni štab v Sandžaku, je Tito poklical k sebi črnogorskega komandanta, sicer pa španskega borca, Peka Dapčevića. Med večerjo sta se pogovarjala. Na mizi je bilo nekaj polente, kajmaka in sira. Jedilnega pribora ni bilo. Peko je bilo nerodno, da bi ga zahteval, najbrž pa ga tudi ni, si je mislil, saj bi bil sicer na mizi. Peko je odlomil košček kruhove skorje in poskušal z njim zajeti polento, ki je bila trdna, da se je skoraj lomila in padala nazaj v skledo.

Tito je to opazil in mu ponudil žlico. Peko je bilo nerodno in jo ni hotel vzeti, Tito pa mu je vztrajno ponujal naprej, Peko pa jo je prav tako vztrajno odklanjal. »S čim boš jedel ti, tovariš Tito?« »Le jej, Peko, pravkar si prišel, jaz bom kasneje, kajti moram tako ali tako pisati brzojavke.« Peko se je uprl še enkrat, toda Tito mu je potisnil žlico v roko. Prav na večerjo sem moral priti, je preklinjal Peko pri sebi. Nerodno mu je bilo, toda žlico je moral vzeti. Na hitro je stlačil v usta nekaj griljajev polente, vstal in stopil proti kanti, da bi opral žlico.

»Kam greš?« ga ustavi Tito. »Da pomijem žlico.« »Ni treba, jo bom že sam.« In Peko kot izkušen vojak, je obrisal žlico v rob bluže in ponudil Titu, kakor je bil storil leta, ko jo je dal njemu. »Tako je prav«, je rekel Tito.

Ob priliki svečanega sprejema, ki ga je v New Delhiju Titu v čast priredil pokojni Nehru, je v dvorani, polni povabljenec, ko je bilo razpoloženje na višku, nenadoma zmanjkalo elektrike. Gostitelji so se začeli opravičevati Titu. Bil jim je nerodno. »Dragi prijatelji,« se je nasmehnil Tito, »res niste mogli storiti nič boljšega, da bi se počutil kot doma. Na to sem se navadil v Beogradu.«

Na nekem sprejemu leta 1950 se je namestnik direktorja Zavoda za izdelavo denarja v Beogradu obrnil na Tita brez vsakega opravičila:

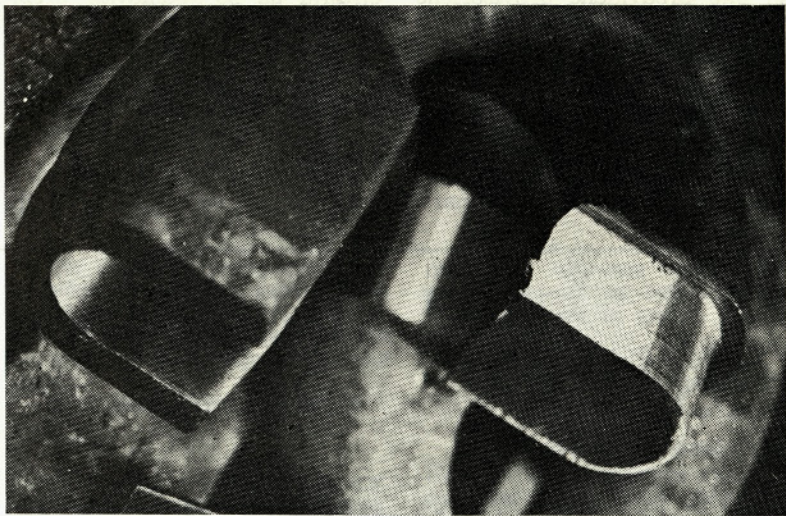
»Tovariš predsednik, obljubili ste, da boste obiskali naš zavod... Željno vas pričakujemo...«

Tito se je skušal spomniti obljube: »Da, da...«

»Imamo novo tehniko za izdelavo denarja,« je vztrajal namestnik direktorja.

»Bilo bi zanimivo, da pridete in vidite... kako na sodoben način tiskamo denar.«

Tito mu je odgovoril: »Obiskal vas bom... takoj ko bo mogoče. Res je zanimivo videti, kako se tiska denar, toda dragi tovariš, zame bi bilo bolj zanimivo, če bi mi pokazali, kateri je najsoodobnejši način, da se denar zasluži.«

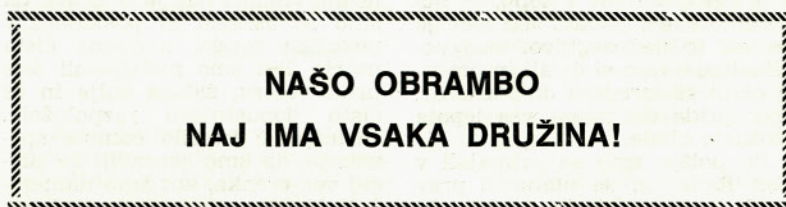

Naša obramba

Poleg predavanj, seminarjev in vaj je pouk za obrambo usposabljanje prebivalstva možno uspešno dopolniti z revijo NAŠA OBRAMBA. Vsebinska te pestre in slikovite revije je povsem usklajena z ustreznimi programi obrambnega pouka in izobraževanja prebivalstva.

Prednost revije NAŠA OBRAMBA je tudi v tem, da izhaja mesečno in tako vzdržuje stalne stike z bralci, ima veliko naklado — 100.000 izvodov — in daje možnost za individualno obrambo usposabljanja naročnikov in njihovih družinskih članov. Ta revija letno prinaša okoli 2500 tipkanih strani najrazličnejšega in zelo zanimivega gradiva, je dober pripomoček za rezervne vojaške starešine, v zadnjem času pa tudi za pripadnike teritorialne obrambe in milice.

Letna naročnina je 100 din, posamezni izvod pa 10 din.

Uspešna komunalna dejavnost v Lescah

Leto se nagiba h koncu in z njim gradbena sezona. Zato je prav, da se seznanimo o poteku del in finančni situaciji.

V letu 1976 je odbor opravil predvsem obsežna pripravljala dela. Tako so bili pripravljene načrti kanalizacije, pridobljena ustrezna dovoljenja in predračuni ter sklenjene kreditne in gradbene pogodbe. Obsežno delo je bilo zaključeno z izbiro izvajalca »Cestno podjetje Kranj« za kanalizacijska in asfaltna dela. Zaradi dobrih priprav so bili že zgodaj spomladi dani pogoji za pričetek gradbenih del.

KANALIZALICIJA

V Lescah je program kanalizacije skoraj v celoti realiziran. Izvedenih je več del, kot je bilo ob razpisu referendumu predvi-

deno. Zgrajena je bila kanalizacija v zahodnem delu Lescah, za progo. Če ne bi izvedli te dodatne kanalizacije, bi bila položena asfaltna nesmiselna.

Kanalizacija na Studenčicah je po vasi, s sodelovanjem krajanov in njihovim prostovoljnim delom, zaključena. Ureditev glavne kanala pa je odvisna od ureditve kanalizacije v Poljčah. Po podpisani pogodbi bi morali biti generalni načrti izdelani do konca tega leta. Čeprav to delo ni bilo z referendumom predvideno, se člani odbora trudijo pridobiti potrebna sredstva za ureditev glavne kanala v Studenčicah.

Kanalizacija v Hrašah in Hlebcah še ni zgrajena. Po programu so bile predvidene provizorične rešitve. Po mnogih posvetih s strokovnjaki pa so se člani odbora odločili za izdelavo strokovnih načrtov, ki bodo po pogodbi s projektanti izdelani do konca leta 1977. Predvidena je veliko boljše, vendar zato dražja izvedba kanalizacije. Ker v Hlebcah in Hrašah do sedaj še ni bilo nare-

jenega nič, si je odbor postavil kot prvo nalogo v naslednjem letu izdelavo kanalizacije v teh dveh vaseh.

ASFALTIRANJE

Asfaltiranje je zaključeno na vsem zahodnem delu Lescah za progo, na Trati in v »Dahavcu«; asfaltirana je Finžgarjeva ulica, delno Begunjska ulica, križišče pred šolo, Studenčice, Dacarjeva ulica in pa nekateri slepi odcepi v Lescah.

Poleg asfaltnih del je bilo urejenih tudi nekaj pločnikov. Da pločniki v Lescah niso bili vsi urejeni, je krivda na neurejenem zemljiško-lastniškem vprašanju (pločnik od Žita do železniške postaje in pločnik od Murke do križišča na Bled). Pločnik od Majdnaka do Kapusa pa bo uredjen takoj zatem, ko bo urejena kanalizacija na tem predelu. Ta del kanalizacije ni bil v programu in predstavlja razširitev srednjeročnega programa. Finančna sredstva so bila pridobljena od Komunalne interesne skupnosti. Za razširitev križišča pred Verigo potekajo razgovori s Tovarnim verig, Žitom, Murko, upravnim organom SOB Radovljica, Komunalno interesno skupnostjo in Republiško skupnostjo za ceste.

Ostala asfaltna dela, ki so v srednjeročnem programu bila predvidena in še ne izvedena, bodo realizirana takoj, ko bodo urejena vsa dela na teh cestah (urejeno zemljiško lastništvo za hkratno ureditev pločnikov; cesto na Vrtačo bo uredila Veriga; Rožna ulica čaka zaradi dokončne ureditve kanalizacije; Šobčeva ulica od Prešerna do Hribarja ni asfaltirana zaradi gradnje, ki jo izvaja Veriga; Begunjska ulica bo asfaltirana, ko bodo zaključene gradnje privatnih hiš na tem področju). Asfaltiranje v Hrašah in Hlebcah se bo izvedlo prihodnje leto, ko bo zgrajena kanalizacija.

RAZSVETLJAVA

Že leta 1976 je bila izvedena razsvetljava na Trati, pri financiranju pa so sodelovali prebivalci tega dela Lescah. V Studenčicah je razsvetljava dokončno urejena. Odboru je uspelo doseči sporazum z Elektro Žirovnica za napeljavo razsvetljave v Studenčicah, brez finančne udeležbe KS Lesce.

Prebivalci Savske in dela Finžgarjeve ulice so s prostovoljnim

delom opravili okoli 620 m³ zemeljskih del, iz sredstev srednjeročnega programa so bila izvedena le elektro-inštalacijska dela in material. Tako svetilke na Savski in Finžgarjevi ulici že svetijo, nekaj, ob Verigi, pa jih še bo. Tudi v Hrašah in Hlebcah bo postavljenih še nekaj svetilk.

Za vsa komunalna dela, predvidena s srednjeročnim programom so bila planirana sredstva v višini 11.251.000 din. Ta znesek znaša danes zaradi razširitve programa in podražitve prek 13 milijonov novih din. Dela, ki smo jih navedli in so bila izvedena, so po stanju 31. 10. 1977 vredna 6.365.000 din. Od začetka dotekanja sredstev pa do konca oktobra je bilo nakazanih na račun srednjeročnega programa 5 milijonov 444 tisoč din. Razen prispevka od obrtnikov in prispevka graditeljev hiš, finančna sredstva redno dotekajo.

Člani odbora za izvedbo srednjeročnega programa si prizadevajo dosledno izvršiti vse naloge, ki so bile ob referendumu predvidene. Zavedajo se, da bodo le tako lahko opravičili zaupanje krajanov, ki so se z referendumom odločili za samoprispevek in pa zaupanje Turističnega društva Lesce, ki je s svojim sodelovanjem v veliki meri omogočilo postavitve in izvedbo tako obsežnega programa.

Komisija za informacije pri odboru za izvedbo srednjeročnega programa v KS Lesce

Skozi mikroelektroniko gre pot do razvitih

Srednjeročni načrt gospodarskega in družbenopolitičnega razvoja naše republike daje veliko prednost razvoju mikroelektronike, področju, kateremu poskušajo vsi razviti v čim krajšem času iztrgati čim več skrivnosti.

V ta prizadevanja se vključuje tudi IJS. Skupno s strokovnjaki Elektrofakultete, Instituta za elektroniko in vakuumsko tehniko in Iskro uresničujejo 2 velika projekta, in sicer »Mikroelektronika« in »profesionalizacija elementa za elektroniko«.

Na področju miniaturizacije elektronskih elementov in mikroelektronike smo našo aktivnost usmerili k specialnim vezjem, izdelanim po tehnologijskih debeloplastne in tankoplastne tehnike nanašanja pasivnih in aktivnih elementov.

Z delom teh raziskav smo se aktivno vključili v proizvodnjo. V skupnem laboratoriju, ki staja ga opremila IJS in ISKRA, razvijamo številne nove izdelke in celo proizvajamo manjše poskusne serije.

Prototipi, preizkušeni v laboratoriju, prehajajo v proizvodnjo v Iskri tovarni Uporov v Šentjerneju.

Laboratorij za keramiko sodeluje z več tozdi ISKRE iz branže elementi. S tovarno tehnične keramike v Vižmarjih razvijamo telesa za upore; sodelujemo pri razvoju kondenzatorjev s tovarnama v Žužemberku

in Stegnah. Za tovarni feritov in magnetov v Stegnah pa razvijamo različne tipe keramičnih in kovinskih magnetov.

Sodelavci laboratorija za keramiko ne razvijajo le elektronskih materialov in elementov, ampak tudi druge visokotemperaturne materiale. Tako npr. razvijajo trde materiale za obdelavo v strojni industriji in materiale, obstojne v korozivni sredini pri visokih temperaturah, kar je posebno pomembno v kemijski industriji.

Pri razvoju novih materialov so posebno pomembne metode kontrole. V institutu se v zadnjem času rojeva center za mikrostrukturne raziskave, ki že razpolaga z nekaterimi kakovostnimi aparaturnami in že danes predstavlja instrumentalno in kadrovsko osnovo za nadaljnje zahtevne raziskave, ki bodo koristile med drugim tudi industriji cementa in jeklarnam.

Institut Jožef Stefan
Ljubljana

ZAHVALI

Vsem sodelavcem in sodelavkam iz TOZD Orodjarna se najlepše zahvaljujem za lepa darila, ki sem jih dobil v spomin ob moji upokojitvi. Tudi tovarišu Meršolu najlepša hvala za članek v tovarniškem glasilu VERIGA, v katerem je prikazal življenjsko dobo, ki sem jo preživel v TVL. Ravno tako hvala tov. Karlu Javoriču, Janku Kendi in Cilki Brus, ki so me obiskali na domu kot zastopniki TOZD Orodjarna. Vsem želim še mnogo uspehov v nadaljnjem delu.

Štefan Dominko

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Verigarna se zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo dobil v času bolovanja zaradi nesreče pri delu.

Zdravko Klavora

4553...

(nadaljevanje)

Človek se venomer sprašuje, kako ljudje vedo, kaj delati, da ne pride do obče zmešnjave.

Tik poleg pristanišča stojijo hoteli s točno odmerjenimi privatnimi plažami, kjer se ljudje gnete kot sardine in kopljejo v umazanem morju. To je bil prvi stik z italijanskim turizmom in na srečo ne zadnji. Kajti če bi bila vsa italijanska obala podobna genovski, bi bil položaj Italije na mednarodnem turističnem trgu kaj klavrn. Pa ni. Kajti nedaleč od Genova se prične Costa del Fiori, prava mondana turistična obala s sredozemskimi parki, zelenimi drevedmi, izredno lepo urejenimi plažami, belimi marmornatimi vilami ter velikimi hoteli. Človek, ki potuje ob tej obali in skozi to bogastvo z le nekaj »jurji« v žepu, se hudimano slabo počuti. »Če nam je že vse to nedosegljivo, vsaj poslikajmo«, smo si dejali in posneli okoli 40 izrednih diapozitivov, kjer pride do izraza vsa lepota Rožnate obale.

Po polžje smo se primajali v San Remo in se utaborili prav sredi mesta na jeziku zemlje, ki

no skrbelo, saj smo se zanašali na... na ne vem kaj, če predpostavimo, da so čudeži v Evropi že nekaj desetletij nazaj zelo redki.

Azurna obala je izredno lepa. Občudovali smo jo, ko smo se vozili proti Monte Carlu in Monacu. Pred tem smo prečkali italijansko-francosko mejo, kjer smo v polomljeni francoščini carinikom poskušali dopovedati, iz katerega jugoslovanskega kraja smo in zakaj imamo avto čisto popisano. Povedali smo jim nekaj obrabljenih vicev in pripravili smo jih k prisrčnemu smeju, čeprav še danes ne vemo, ali so se smejali našim šalam ali naši francoščini.

Do Monaca smo se pripeljali po super avtocesti, stari le nekaj let, ki pelje nekoliko v notranjost ob vsej obali prav do Marseille. Obala se precej strmo spušča k morju in le ozek pas tik ob vodi je naseljen. Podobno je zgrajen tudi Monaco, ki se gnete in stiska med morjem in hribi. Z avtoceste pelje lepa cesta v center kneževine. Preden se spusti k morju, se popotniku odpre čudovita panorama mesta, ki leži pod njegovimi nogami kot na dlani. Navduševali smo se nad izrednim okusom Mončanov, ki so si svojo kneževino uredili kot

v pravljici. Izredno lepi subtropski parki, kjer palme niso redka drevesa, rož pa je sploh na pretek, skladno dopolnjujejo prostor med mogočnimi, a vseeno gracioznimi dvorci, muzeji, vilami, igralnicami in luksurnimi hoteli. Zlahka je opaziti, da se tu zbira evropska denarna smetana, saj je rolls royce kot pri nas »fičkov«, cene pa so več kot zasoljene. Iz izložb kukaja prelepa oblačila, tudi po petsto rdečih kos, juvelirji pa prodajajo milijone vreden nakit. Ob robovih pločnikov so parkirani športni avtomobili, ob katerih ti zastaja dih in tisoč kubična motorna kolesa kot najhvaležnejša snov za burjenje fantazije. Bogastvo povsod, kamor pogledaš. Pa vendar si ga nismo pozeleli. Ne vem zakaj, ampak zeleni gozdovi pri nas doma so nam še vedno ljubši kot uniformiranost, urbaniziranost ter prevelika ležernost in včasih celo zlaganost »visokega« sveta, kar Monaco vsekakor je.

Aparat je škljocnil desetkrat, morda dvajsetkrat in ujel nekaj lepih pejsažev in zanimivih scen kot spomin na čas, ko smo se sprehajali po najbolj slavnem evropskem turističnem centru in se šli bogataše. A omejen čas in želja videti še več in še kaj novega sta nas silila zapustiti prelepi Monaco in že smo bili na

poti v Nico, prav tako znano in lepo francosko turistično metropolo, kamor smo se pripeljali v poznem popoldnevu.

Najprej smo se oskrbeli z vsem potrebnim za obilno večerjo, potem pa smo si šli ogledovat mesto. Nica ni dosti drugačna kot Monaco, vsaj kar se bogate, celo razkošne arhitekture tiče. Tudi tu srečaš ogromno »bogatih stricov« z luksurnimi avtomobili in jahtami, ki jih je bilo toliko, da bi skoraj verjel, da ima vsak dve. Prepolne plaže kljub gomaženju nagih teles nudijo vsaj nekoliko privatnosti, saj so zgrajene tako, da so razdeljene na manjše prostorčke, ločene z nizkimi kamnitimi ali betonskimi zidovi.

Morje je bilo zelo čisto, čeprav nekoliko hladnejše, kot smo ga vajeni pri nas. V vodi smo se odlično počutili, verjetno tudi zato, ker tam ni bilo videti, kdo je bogat in kdo reven. Upal bi si trditi, da smo mi »revni« plavalci precej boljše kot z maščobo obloženi »bogatci«, ki so se raje držali na obali, kjer so razkazovali svojo bogato »kopalno« opremo — od sončnih ščitnikov preko najdragocenejših aparatov do privatnih hladilnikov, polnih osvežilnih pijač vseh vrst.

S. Cotelj

NAGRADNA KRIŽANKA

Prostost	Tuje moško ime	Ozek konec polotoka	Skandi-navski drabiž	Jugoslova nška radio-televizija	Predlog	Švedska filmska igralka Ekberg	TOZD v TVL Rimsko 5	Španija	Njiva v Strmini
Živalski vrst		Soglasnika iz besede RETO			Beseda Velik kamen		Zelišče		
Začetek abecede	Ljubljanska banka	Razlina z pekožimi listi	Hexagon	Okrajšava za starejši			Nemčija	Avstrija	
Del telesa			Vrsta modernega blaga za oblačila	Stranica trikotnika Kalij			Soglasnik	Hitra cesta	
Šport z žogo						Obok			
Vrsta vrbe		Poslovna enota Del židnega stebra		Samo domače moško ime		Drugi samoglas.			
Italija	Prepovedano dejanje Justin					Medmel tišine	Srbsko moško ime		
Kontinent							Ne more govoriti 22. 23. in 10. črka		
					Prašič Veznik				Sestavil P. M.
Najvišji samoupr. organ	Žuželka ki piči		Stari Slovani					Arabski žrebec	Tona

NAGRADE: 150, 100 IN 70 DIN.

REŠITVE SPREJEMAMO DO 2. 12. 77

Za križanko, ki smo jo objavili v št. 10 našega glasila, smo dobili 76 rešitev. Nagrade so dobili: prvo 150 din STANE JELENC, TOZD vzdrževanje, drugo 100 din ČEMAŽAR MARJAN, TOZD verigarna in tretjo 70 din MALEJ MARIJA, Skupne službe.

IZREKI

- Ni vse zlato, kar se sveti, pa tudi ni vsakdo, ki se ti prijazno nasmehne, prijatelj.
- Kovač ima klešče, da si rok ne opeče.
- Nič ne dokaže, kdor preveč dokazuje.
- Ni grdo, če česa ne znaš, grdo je, če se učiti ne daš.
- Ni moder, kdor veliko zna, ampak tisti, ki zna tisto, kar mu je treba.
- Lenoba je navada, ki rabi počitek prej, kot nastopi utrujenost.
- Ko ti filozof odgovori na vprašanje, potem še sam ne razumeš, kaj si ga sploh vprašal.
- Najcenejši nadomestek za domišljijo je laž.
- Bog je ustvaril žensko samo zato, da bi ukrotil moške.
- Zenska se smeje, kadar more, a joče, kadar hoče.
- Vedno se najde osa, ki piči objokan obraz.
- Vsako sanjarjenje čas razkrije in s tem ubije.
- Prijateljstva sklepaj, predno jih potrebuješ.

SPORED KINA RADOVLJICA

od 1. 12. do 28. 12. 1977

- PRIJATELJSTVO, indijski barvni film, 1. 12. ob 20. uri.
- PREROKBA, ameriški barvni film, 2. in 5. 12. ob 20. uri, 4. 12. ob 18. uri.
- BELMONDO V POSLANSTVU PRAVICE, francoski barvni kriminalni film, 3. in 6. 12. ob 20. uri, 4. 12. ob 16. uri.
- BOŽANSKA ŽENSKA, italijanski barvni film, 3. 12. ob 18. uri, 4. in 7. 12. ob 20. uri.
- KABARE, ameriški barvni film, 8. 12. ob 20. uri.
- GOLDFINGER, angleški barvni kriminalni film, 9. in 17. 12. ob 20. uri, 11. in 17. 12. ob 18. uri.
- ORLOVSKO GNEZDO, ameriški barvni vojni film, 11. 12. ob 16. uri, 12. in 14. 12. ob 20. uri.
- ŠOLA ŽIVLJENJA, ameriški barvni film, 11. in 13. 12. ob 20. uri.
- V BREZNU STRASTI, italijanski barvni kriminalni film, 15. 12. ob 20. uri.
- IZGANJALEC, jugosl. barv. film, 16., 18. in 21. 12. ob 20. uri.
- ZANDIJEVA MLADA, am. barvni vestrn film, 18. 12. ob 18. uri, 19. 12. ob 20. uri.

- HAJDUŠKI ČASI, jug. barvni mladinski film, 18. 12. ob 16. uri, 20. 12. ob 20. uri.
- VALDES MAŠČEVALEC, amer. barvni vestern film, 22. 12. ob 20. uri.
- GOLI V SEDLU, ameriški barvni film, 23., 25. in 28. 12. ob 20. uri.
- POMAGAJTE ŠERIFU, ameriški barvni vestern film, 24. 12. ob 18. uri, 25. 12. ob 16. uri, 26. 12. ob 20. uri.
- DIAMANTI STAREGA GANGSTERJA, ital. barv. krim. film, 24. in 27. 12. ob 20. uri, 25. 12. ob 18. uri.
- ŽIVI, ŠE RAJŠI MRTVI, italij. barvni vestern film, 28. 12. ob 20. uri.

— Pri zidavi hiše je delavec padel z odra naravnost na glavo tako srečno, da se mu ni nič zgodilo. Mojster — očitno zadovoljen, se pošali: »Ni čudno, da nisi opravil vozniškega izpita, ko imaš tako trdo glavo!«

— »Halo, kako dolgo je pri vas delal tovariš Zabušič?«, je vprašal po telefonu kadrovski referent, kolega v sosednem podjetju.

»Približno pol leta, točno vam ne morem takoj povedati,« je odgovoril.

»Ja, čudno... Zabušič pa trdi, da je pri vas bil zaposlen 6 let.«

»Seveda je bil — ampak vi ste vprašali, koliko časa je pri nas delal!«

— Kmet, katerega sin je v Ljubljani študiral brez uspeha, je potarnal sosedu: »Ne morete si misliti, koliko juncev me je že doslej stal ta osel.«

ŠTIRI VRLINE

PRIDNOST: Ne izgubljal časa, vedno se ukvarjal s koristnimi stvarmi, opusti vsa nepotrebna dejanja.

VARČNOST: Ne zapravljaj več, kot je treba drugim in tebi, ničesar ne zavrzi.

ZMERNOST: Ne jej do sitega in ne pij do onemoglosti.

ČISTOST: Spolnost uporabljaj za zdravje in potomstvo, nikoli za oskrnitev svojega ugleda in ugleda drugih.

ČLANKE ZA NOVOLETNO ŠTEVILKO
SPREJEMAMO DO 13. 12. 1977

— Vse naše življenje se giblje med tem, kar hočemo, in med tistim, kar moramo.

— Največkrat je boljši tisti prijatelj, ki te graja, kot pa oni, ki te hvali.

— Zakoni in predpisi so pajčevina, ki lovi male muhe, velike pa jo raztrgajo.

VERIGA je glasilo delovne skupnosti Slov. železarne — Tovarna verig Lesce. Ureja ga uredniški odbor: Janko S. Stušek, prof. — odgovorni urednik, Niko Bulut — glavni urednik, Marjana Kozamernik, dipl. oec. in Marjan Puhar. Fotografška oprema: Miha Polda. Tisk: Tiskarna Ljubljana.

Glasilo je po 7. toč. 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS, prosto plačila prometnega davka.